

Warsan Shire - Lucija Ražnjević, University of Zadar, Croatia

Učim majku kako da rodi

Majčin prvi poljubac

Prvi mladić koji je poljubio tvoju majku kasnije je u ratu
silovao žene. Sjeća se kad je tvoj ujak
to rekao, potom je otišla u tvoju sobu i legla
na pod. Ti si bila u školi.
Tvojoj je majci bilo 16 kada ju je prvi put poljubio.
Držala je dah tako dugo da se onesvijestila.
Kada se probudila, haljina joj je bila mokra i lijepila joj se
za trbuh, polumjeseci ugrizeni u bedra.
Te je iste večeri posjetila prijateljicu, djevojku
koja je ilegalno pravila vino u svojoj sobi.
Kada joj je tvoja majka priznala nikada me prije nitko
nije tako dirao, prijateljica se nasmijala, usta krvavih od grožđa,
i zarila ruku u međunožje tvoje majke.
Prošli ga je tjedan vidjela kako vozi autobus broj 18,
njegov obraz otečeni brijeg, ožiljak se kao loza povlači
preko njegovih usta. Bila si s njom, držala vrećicu
datulja na prsima, čula kako je duboko uzdahnula
kada je vidjela koliko mu sličiš.

Ljepota

Moja starija sestra sapuna međunožje, kosa joj

molitva kovrči. Kada je bila mojih godina, ukrala je
susjedina muža, žigosala si njegovo ime u kožu.
Tjednima je mirisala po jeftinom parfemu i spaljenom mesu.
Četiri je ujutro i namiguje mi, nagnuta nad umivaonikom,
njezine male grudi ranjene od sisanja.
Smije se, puše žvaku prije nego što kaže
dečki su haram, nemoj to nikad zaboraviti.
Nekih je noći čujem kako vrišti u svojoj sobi.
Puštamo suru El-Bekare da je zaglušimo.
Sve što joj izlazi iz usta zvuči kao seks.
Naša joj je majka zabranila da izgovara Božje ime.

Pokušaj plivanja s Bogom

Estagfirullah

Majka kaže da ovaj grad polako ubija sve naše žene;
vježba pritom leđni stil u javnom bazenu.
Mislim na Kadiju, tijelo ju je izdalo
na putu od zgrade.
Instruktor nam govori da je 19 minuta i 21 sekunda
najduže što je ljudsko biće zadržalo dah
pod vodom. Kod kuće u kadi,
moja se kosa nadimlje na površinu kao loza, ostajem pod vodom
dok više ne mogu izdržati, razmišljam o svim stvarima
kojima sam dopustila da mi izmaknu iz ruku.
Inna Lillahi wa inna ilayhi raji'un

Majka kaže da nitko ne može protiv toga –
tijela koje se vraća Bogu,
ali kako je pala, na lice,

u prašinu,
usta punih zemlje,
zraka, zubiju, krvi,
noseći bijeli pamučni baati,
razvezane kose nadimljene ounsijem,
pitam se je li Kadija vjerovala
da će plutati.

Old Spice

Svake nedjelje popodne oblači staru vojničku uniformu,
govori ti imena svih muškaraca koje je ubio.
Zglobovi njegovih prstiju neoznačeni su grobovi.
Posjeti ga utorkom popodne i opisat će ti
tijelo svake žene koju nije mogao spasiti.
Reći će da je izgledala kao tvoja majka
a ti ćeš osjetiti oluju u truhu.
Tvoj djed je iz neke druge generacije –
diploma iz ruskog i kubanska himna u školskom dvorištu,
komunizam i religija. Sada ga jedino glazba rasplače.
Oženio je svoju prvu ljubav, onu s dugim kovrčama
koje su joj sezale do struka. Ponekad bi je
privukao k sebi, kovrče bi mu se omotale oko ruke
kao uže.
Sada živi sam. Slab, živo sjećanje
naslonjeno u sjedalici, soba kruži oko njega.
Posjećuješ ga ali nikad mu nemaš što za reći.
Kada je bio tvojih godina bio je muškarac.
Povlačiš se u sebe kad god ti izgovori ime.
Otac tvoje majke,

gotovo mučenik,
može pod vodom napuniti pištolj
za manje od četiri sekunde.
Čak je i njegova prva bračna noć bila bojište.

Švicarski nož, njegova mlada nevjesta,
jecaji dok drži talijansku posteljinu između njenih nogu.
Njegovo je lice fotografija ostavljena na suncu,

brada obojana hennom, sijede u obrvama
izblijedio rupčić, kufi i štap.
Tvoj djed umire.

Preklinje te Odvedi me doma yaqay,

Samo ga želim još jednom vidjeti;

Ne znaš kako mu reći da neće biti nimalo
nalik onome što je ostavio.

Razgovori o domu (u deportacijskom centru)

Pa, mislim da me dom ispljunuo, nestanci struje i policijski sat kao jezik uz klimavi zub. Bože, znaš li kako je teško pričati o danu kada te vlastiti grad vukao za kosu, kraj starog zatvora, kraj školskih vrata, kraj gorućih torza nabijenih na stupove kao zastave? Kada upoznam druge nalik sebi, prepoznajem čežnju, nedostajanje, sjećanje na pepeo na njihovim licima. Nitko ne napušta dom osim ako dom nisu usta morskog psa. Nosila sam tu staru himnu u ustima tako dugo da više nije bilo mjesta ni za jednu drugu pjesmu, drugi jezik i drugi govor. Poznajem strah koji te prekriva, u potpunosti guta. Rastrgala sam i pojela svoju putovnicu u hotelu zračne luke. Naduta sam jezikom koji si ne mogu priuštiti da zaboravim.

Znam da je nekoliko stvari istinito. Ne znam kamo idem, a odakle dolazim nestaje, nisam dobrodošla i moja ljepota ovdje nije ljepota. Moje tijelo gori sramom nepripadanja, moje tijelo žudi. Ja sam grijeh sjećanja i odsustvo sjećanja. Gledam vijesti i usta mi postaju umivaonik pun krvi.

Redovi, formulari, ljudi za stolovima, posjetnice, imigracijski službenik, pogledi na ulici, hladnoća koja se nastanjuje duboko u moje kosti, satovi engleskog u večernjim satima, udaljenost koja me dijeli od doma. Ali, elhamdulillah, sve je ovo bolje od mirisa žene u plamenu, ili kamiona punog muškaraca koji izgledaju kao moj otac, koji mi čupaju zube i nokte, ili četrnaest muškaraca između mojih nogu, ili pištolj, ili obećanje, ili laž, ili njegovo ime, ili njegova muškost u mojim ustima.

Čujem kako govore idi doma, čujem kako govore jebeni imigranti, jebene izbjeglice. Zar su stvarno tako arogantni? Zar ne znaju da je sigurnost u jednom trenutku kao slatkorječivi ljubavnik na tvom tijelu; u drugom si drhtaj koji leži na podu, prekriven šljunkom i starom valutom koja čeka svoj povratak. Sve što mogu reći je da sam jednom bila kao ti, apatija, samilost, pomoć preko volje, a sada su moj dom usta morskog psa, sada je moj dom cijev pištolja. Vidimo se na drugoj strani.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License